

MIG

**ZÁVĚREČNÁ
ZPRÁVA
2021**

MG MĚSTSKÁ
GALERIE
LITOMYŠL

MISE A VIZE

Základním posláním Městské galerie Litomyšl je péče a podpora výtvarného umění se zaměřením k regionu, ve smyslu ustanovení § 10 odst. 5 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a dle znění její Zřizovací listiny. Tvorbou expozic, výstav, publikováním textů a pořádáním přednášek a doprovodných a lektorských programů seznamuje městská galerie širokou veřejnost s výtvarným uměním minulosti a současnosti a s poznatky získanými odbornou činností.

"Podobně jako v roce 2020 byl provoz galerie také v uplynulém roce poznamenán důsledky pandemie Covid-19. Narozdíl od roku 2020 se nám však ve sledovaném období podařilo na nastalou situaci lépe zareagovat. Některé naše aktivity jsme přesunuli do online prostředí, objevili jsme nové příležitosti a navázali nová partnerství. Jsem velmi ráda, že jsme neztratili kontakt s našimi návštěvníky."

Mgr. Martina Zuzaňáková
ředitelka galerie

VÝSTAVY

PŘÍRODOPISNÝ ATLAS VINCENCE BITTNERA

24. 3. – 7. 4. 2021

OPEN AIR VÝSTAVA

Výstava tří desítek reprodukcí akvarelových studií zobrazujících cizokrajnou faunu a flóru od litomyšlského rodáka Vincence Bittnera (1794–1866) byla umístěna ve výkladech obchodů na Smetanově náměstí a také na vybraných plakátovacích plochách v Litomyšli v době uzavření galerie z důvodu pandemie koronaviru.

Cestování v 19. století nebylo tak dostupné jako dnes, přesto byl zájem o mimoevropský svět obrovský. Členy objevitelských výprav se stále častěji stávali malíři, kteří v době před vynálezem a rozšířením fotografie přinášeli informace o podobě dalekých zemí a života v nich. Jejich práce pak inspirovaly další umělce, kteří je hojně kopírovali. Mimo evropský kontinent pravděpodobně necestoval ani Vincenc Bittner, syn litomyšlského perníkáře a vídeňský c.k. úředník, přes to je autorem rozsáhlé kolekce obrazů zachycujících exotickou faunu i flóru. Inspiraci pro svoji tvorbu nacházel především v odborných přírodovědných knihách.

PŘÍBĚHY Z OBRAZŮ JOSEFA VOLESKÉHO

4. 5. – 25. 7. 2021

DŮM U RYTÍŘŮ

Reprezentativní výstava představila významnou, doposud často opomíjenou osobnost meziválečné Litomyšle – akademického malíře Josefa Voleského (1895–1932). Důraz byl kladen nejen na tvorbu a životní osudy Josefa Voleského, ale i na příběhy osob, které jako malíř-portrétista zachytil na svých obrazech. Díky Voleskému dílu se nám dochovala podoba mnoha litomyšlských obyvatel, a to i obyvatel židovského původu, které postihly tragické události spojené s druhou světovou válkou. Výstava tak přinesla silné, osobní příběhy patřící do ne-

lehké historie Litomyšle i celé země. Portrétní tvorba přinášela Josefu Voleskému finanční zajištění, představa jeho objednavatelů se však častokrát neseťkávala s pochopením pro jeho pojetí moderního portrétní tvorby, proto portrétní zakázkovou tvorbu v roce 1929 opustil. Voleského výtvarný zájem se poté obrátil ke květinovým zátiším a především ke krajinomalbám, které ho přivedly na cestu k jeho vrcholnému uměleckému vyjádření. Výstava přinesla průřez celoživotní tvorbou Josefa Voleského, prezentovala díla ze sbírek Městské galerie Litomyšl, Regionálního muzea v Litomyšli, Východočeské galerie Pardubice a od soukromých sběratelů

MĚSTSKÁ OBRAZÁRNA ...TO NEJLEPŠÍ Z DEPOZITÁŘE

1. 6. – 3. 10. 2021

STÁTNÍ ZÁMEK LITOMYŠL

Expozice Městské obrazárny představila více než 150 nejcennějších obrazů a soch ze sbírky města, zaměřené na české výtvarné umění 19. a 20. století. Prezentovány byly vysoce ceněné práce Josefa Čapka, Emila Filly, Jana Zrzavého, Františka Tichého či Otakara Kubína. Zastoupena byla ale také díla umělců spjatých s Litomyšlí a jejím okolím, kteří svým významem mnohonásobně přesáhli hranice regionu – Julia Mařáka, Antonína Dvořáka, Maxe Švabinského, Olbrama Zoubka či Václava Boštíka. Důraz byl také kladen na umělce s úzkou vazbou na město Litomyšl – Josefa Matičku, Bohdana Kopeckého či Ludmilu Jandovou. Koncepce výstavy se zaměřila ale také na dějiny regionu, historii galerie a osudy nejvýznamnějších mecenášů. Díky spolupráci s pražským Muzeem Kampa – Nadací Jana a Medy Mládkových byla do expozice Městské obrazárny zapůjčena dvě díla – Theodor Pištěk: Rodinný Portrét (1976) a Bedřich Dlouhý: Krajčář (1986).

V letošním roce byla expozice obohacena rovněž o interaktivní program pro děti. V rámci programu byly prořízeny „reštaurátorské kuffíky“ a vytištěny brožurky s názvem: Zahraj

si na restaurátora a Městská obrazárna dětem, dále byly pořízeny interaktivní prvky do expozice.

PLÁN B

3. 7. – 30. 8. 2021

OPEN AIR VÝSTAVA

Druhý ročník open-air výstavy soch v exteriéru města s názvem Plán B přinesl nová site-specific díla jedenácti předních českých umělců a umělkyně. Prezentovaná díla reagovala na aktuální problémy nebo odkazovala přímo k vizualitě okolního prostředí a vyzývala návštěvníky k interakci a zamyšlení. Kurátorka Lenka Lindaurová charakterizovala výstavu slovy: „Intervence do veřejného prostoru není jeho narušením, ale spíše hledáním společného tónu. Někdy je tak nenápadná, že se stává přirozenou součástí, jako by tu byla přítomná už odedávna.“

Autoři a autorky děl vystavených v rámci expozice Plán B v roce 2021 byli: Matěj Al-Ali, Erika Bornová, Milena Dopitová, Josef Duchan, Tomáš Hlavina, Kryštof Kaplan, Lenka Klodová, Eva Koťátková, Vladimír Kovařík, Pavel Mrkus, Richard Wiesner. Výstava vznikla ve spolupráci s Bohemian Heritage Fund v rámci festivalu Smetanova výtvarná Litomyšl. V roce 2021 se konal již sedmnáctý ročník festivalu, jehož se účastnilo šestnáct výstavních projektů. Festival Smetanova výtvarná Litomyšl vznikl s cílem rozšířit kulturní nabídku města v letních měsících a doplnit originálním způsobem program hudebního festivalu.

VERONIKA ŠREK BROMOVÁ ČASY MEZI ČASY

1. 8. – 10. 10. 2021

DŮM U RYTÍŘŮ

Výstava představila aktuální tvorbu přední české výtvarnice Veroniky Šrek Bromové, zaměřila se na její aktuální práce vzniklé především v minulých třech letech. Autorka v nich používá řadu médií a materiálů: kreslí, maluje, fotografuje, natáčí videa, vytváří instalace z nalezených a různě upravovaných předmětů, experimentuje

s textilem a keramikou, znovuobjevuje techniku kyanotypie, lákají ji možnosti aplikací, jako jsou instagram nebo messenger. Do popředí však vystupuje práce s digitálně dokreslovanou fotografií, která jí umožňuje upravovat okolní skutečnost do nové vizuální i obsahové formy. Autorčinu rozmanitou tvorbu nejvíce strukturuje čas – lze ji vnímat jako záznamy příběhů uplynulých dnů, uskutečněných setkání a zachycených myšlenek a emocí. Multimediální umělkyně Veronika Šrek Bromová (1966) absolvovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze. Po roce 1989 spoluformovala nastupující uměleckou generaci zkoumající výrazové možnosti fotografie, instalace a později videa. Od roku 2011 žije ve Stříteži u Poličky, kde spolu s manželem Ivanem provozuje farmu, kulturní a vzdělávací centrum a galerii Kabinet Chaos.

STÁLE SA TO *** DEJE**

16. 10. – 26. 11. 2021

DŮM U RYTÍŘŮ

Výstava představila tvorbu dvanácti slovenských umělců, které spojuje studium na základní umělecké škole v Levoči a následné profesionální vzdělání na vyšších stupních uměleckých škol. Projekt vznikl za podpory města Levoča – partnerského města Litomyšle.

Projekt prezentoval tvorbu výtvarníků spjatých se slovenskou i zahraniční výtvarnou scénou, umožnila konfrontaci umělců různých generací i uměleckých přístupů. Na výstavě byla prezentovaná díla autorů věnujících se malbě (Lubomír Repaský, Adam Macko), volné a ilustrační grafice (Emília Blašková, Marek Mertinko, Alexander Gerbery, Kristína Lapšanská), volnému a uživatelskému designu (Marek Gaj, Matúš Vacula, Ján Salanci), tvorbě objektů (Jaroslav Šveštka) a fotografii (Stanislava Hollóvá, Peter Župník)

Expozice navazovala na obdobný projekt s názvem Čo sa tam ***** stalo?, který se v roce 2018 uskutečnil ve Spišském Hrhově.

Zuzana Čechová
Les, 2021

Kombinovaná

VÝTVARNÁ LITOMYŠL ´21

4. 12. 2021 – 13. 2. 2022

DŮM U RYTÍŘŮ

Výtvarná Litomyšl ´21 se stala tradičním místem setkání, inspirace i umělecké konfrontace. Výstavy se v roce 2021 účastnilo 58 profesionálních i amatérských výtvarníků různých generací s vazbou na město Litomyšl. Prezentována byla díla umělců vyjadřujících se v médiu malby, kresby, grafiky, fotografie, sochařství i videoartu, mezi vystavujícími se nacházeli mj. Jaroslav Alt, Jiří Dudycha, Jakub Grec, Miluše Gloserová, Šárka Hrouzková, Sergej Iščuk, Kamil Kopecký, Vendula Látalová, Zdeňka Kudrnová, Vítězslava Morávková, Zdenka Olivová a mnoho dalších. Litomyšlský salón se koná pravidelně od roku 1987, jeho tradice vyšla z prostředí reštaurátorů působících na litomyšlském zámku. Již od svého počátku sdružoval uznávané, na výtvarné scéně etablované autory s umělci začínajícími i s amatérskými výtvarníky.

VÁNOČNÍ INSTALACE

JANY KING KOCHÁNKOVÉ

4. 12. 2021 – 6. 1. 2022

DŮM U RYTÍŘŮ

Do vánoční atmosféry přenesla spodní prostory domu U Rytířů výtvarnice Jana King Kochánková, ta speciálně pro letošní adventní čas vytvořila dvě instalace s názvem Duch Vánoc a Čas na lásku. V rámci instalace Duch Vánoc autorka pracovala s háčkovanými dečkami vlastním, originálním způsobem – zalívala je do včelího vosku. Tato technika ji umožnila netypický křehký materiál zpracovávat téměř sochařským způsobem. Použití včelího vosku poskytlo dílu také charakteristickou vůni a barvu, jejíž odstíny se v průběhu času proměňovaly. Háčkované dečky, nazývané autorkou „mandaly našich babiček“, odkazovaly k ručním pracím, kterým se ženy během adventu věnovaly, svým tvarem evokovaly ale i sněhové vločky. Druhá instalace s názvem Čas na lásku odkazovala k tradici, v níž se lidé mají pod zavěšeným jmelím obejmout a políbit a tím získají štěstí a lásku. Vzhledem k současné epidemiologické situaci dílo spíše pouze vybízelo k představě objetí a polibku a stávalo se jakousi připomínkou tohoto zvyku.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY PRO VEŘEJNOST A PRO ŠKOLY

Kromě výstavní činnosti se městská galerie věnuje také pořádání doprovodných programů pro veřejnost. V době, kdy mohla být galerie pro veřejnost otevřená a doprovodné programy se v omezeném návštěvnickém počtu mohly konat, se uskutečnilo celkem **34 doprovodných programů**, které navštívilo 827 osob.

Mezi nejdůležitější periodicky se opakující programy patří architektonické **Procházky (s) městem**, **Večery s galerií** a sobotní dílny **Zapleť se s uměním**. Podstatná část doprovodných programů probíhá během sezóny rovněž v Městské obrazárně (např. program Malování mezi obrazy).

Kromě vlastních doprovodných programů se galerie zapojila do projektů organizovaných jinými subjekty na území Litomyšle - **Litomyšlské dny barokní tradice**, **Litomyšlská veselice**, **Litomyšlské dvorky** a **Archimyšl**. Městská galerie se zapojila rovněž do projektů organizovaných na celorepublikové úrovni – **Noc literatury**, **Vilém 500** a **Den architektury**.

Nově byly mezi doprovodné programy zařazeny dvě městské hry – **Doštaň Josefa Voleského na AVU** a **Záhada oživlé mumie**, celovečerní projekt věnovaný detektivní literatuře **Kriminacht. Vrahem je zahradník!** (ve spolupráci s Městskou knihovnou Litomyšl) a přednáškový cyklus o současné architektuře **Není koštel jako koštel**.

Pokles v návštěvnosti zaznamenaly v uplynulém roce rovněž **vzdělávací programy pro školy**. V době, kdy mohly školy navštěvovat vzdělávací programy, nabízela galerie jak programy ke stávajícím výstavám, tak speciální programy zaměřené na výtvarné techniky. Celkem uspořádala galerie v roce 2021 **čtyřicet tři** programů pro školy, které navštívilo celkem **722 žáků a studentů**.

ivlé

Rozluštěte záhadu ož mumie!

24. 04. – 02. 05. 2021

DOKUMENTACE SBÍRKY

Jednoznačným přínosem pro dokumentaci sbírky městské galerie bylo opětovné získání grantu Ministerstva kultury ČR ISO II/B Evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví, díky němuž mohla galerie pokračovat v digitalizaci sbírky. Celkem bylo v roce 2021 profesionálně zdigitalizováno 100 sbírkových děl. Digitalizace sbírky byla podpořena rovněž grantem Pardubického kraje.

PŘÍRŮSTKY

V roce 2021 byla sbírka galerie obohacena o následující umělecká díla:

František Motyčka st., Bez názvu (Pohled na Litomyšl), 1914

Vladimír Kovařík, Nedeslané dopisy, 2020

RESTAURÁTORSKÉ PRÁCE

V uplynulém roce byla zrestaurována další dvě díla Josefa Voleského *Půlakt a Drašarův hřbitov v Březinách*. Restaurováno bylo dílo realizovali MgA. Jan Vojtěchovský, Ph.D., a BcA. Zuzana Vojtěchovská.

PUBLIKAČNÍ A EDIČNÍ ČINNOST

K výstavě PLÁN B byl vydán tištěný katalog.

V roce 2021 byla zahájena příprava následujících tištěných publikací: Litomyšlský architektonický manuál, katalog k výstavě O. Stráníkové, katalog děl Vincence Bittnera.

LITOMYŠLSKÝ ARCHITEKTONICKÝ MANUÁL

V roce 2021 pokračoval projekt Litomyšlský architektonický manuál. V rámci projektu došlo ke vzniku nové vzdělávací linie *EDU*, která obsahuje jak „online procházky“, tak sekci pro školy a rodiny s dětmi (online hra, pracovní listy ke stažení). Databáze byla rozšířena o německou jazykovou mutaci. Pokračuje práce na tištěné publikaci LAM.

VĚDA A VÝZKUM

V roce 2021 probíhala vědecko-výzkumná činnost spojená s přípravnou výstavou *Ludvika Smrčková*. Týkala se především bádání v oblasti životních osudů a tvorby sklářské výtvarnice Ludviky Smrčkové, zaměřila se na její působení v Litomyšli ve 30. letech 20. století, dále pak na její výstavu konanou v rámci oslav výročí povýšení Litomyšle na město v roce 1959.

SPOLUPRÁCE

Městská knihovna Litomyšl

Galerie realizovala přednášky v rámci univerzity třetího věku a literární čtení Kriminacht.

Regionální muzeum v Litomyšli

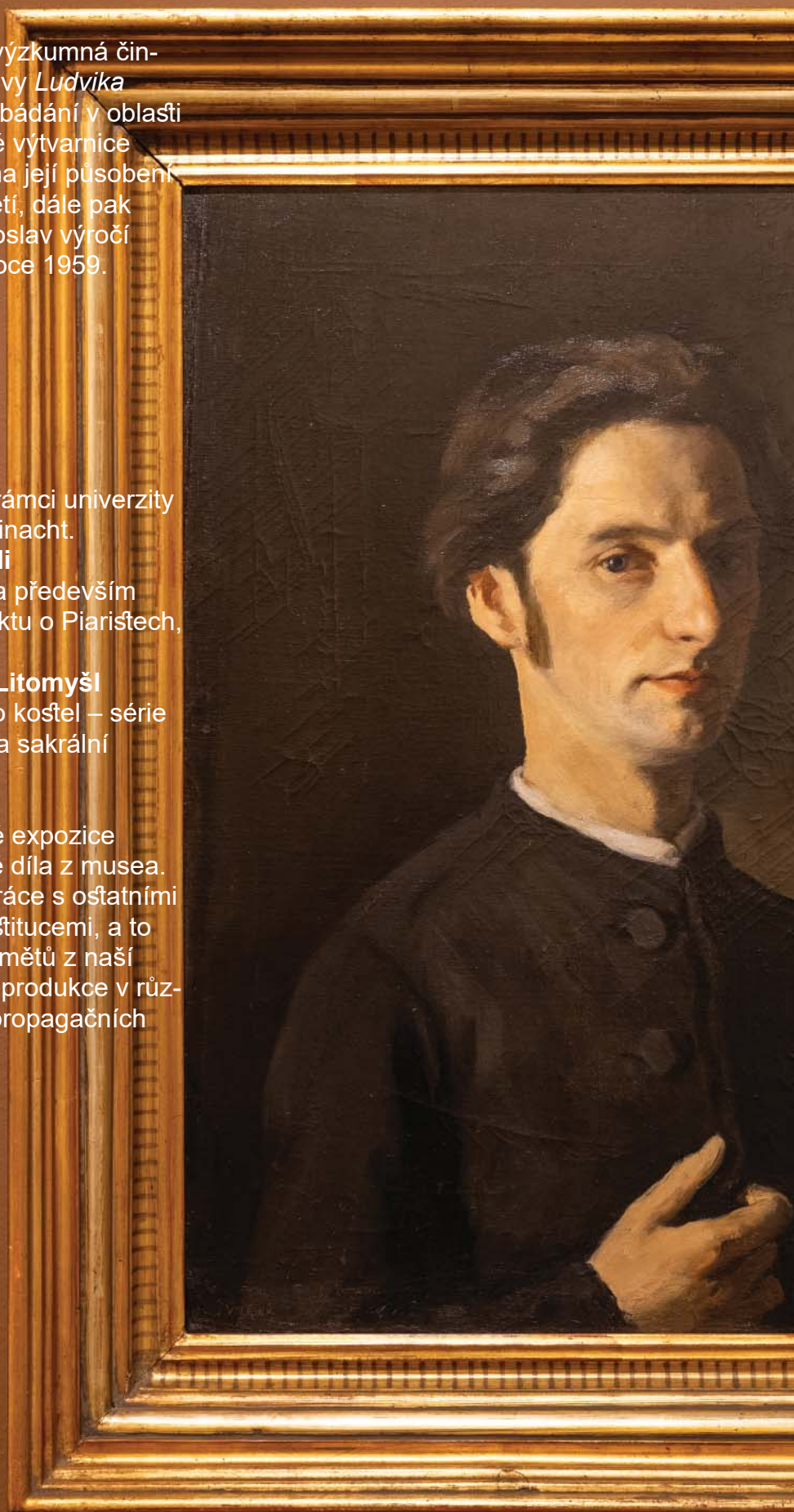
Spolupráce v roce 2021 se týkala především připravovaného výstavního projektu o Piaristech, konference ICOM a zápůjček.

Nový kostel – Církev bratrská Litomyšl

Společný projekt Není kostel jako kostel – série přednášek o architektuře na téma sakrální architektura.

Museum Kampa

V letní sezóně 2021 byla do stálé expozice Městské obrazárny umístěna dvě díla z musea. V roce 2021 pokračovala spolupráce s ostatními galeriemi, muzei a vědeckými institucemi, a to především formou výpůjčky předmětů z naší sbírky či umožněním jejich fotoreprodukce v různých uměleckých publikacích a propagačních materiálech.

HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST A NÁVŠTĚVNOST

Provoz Městské galerie Litomyšl vycházel v roce 2021 ze stávajících předpisů, smluvních závazků, směrnic a muzejních standardů (tj. splnění povinných revizí, inventarizací, školení a kontrola BOZP a PO atd.). Proběhla povinná inventarizace sbírky v souladu se zák. 122/2000 Sb. a Organizační směrnicí města.

Personální složení galerie tvořilo v roce 2021 na 5,25 úvazku.

V roce 2021 uzavřela galerie celkem 69 smluv (DPP, DPČ, kustodi, umělci, fotografové, překladatelé, aj.).

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

Výsledek hospodaření Městské galerie Litomyšl za rok 2021 činil **1 091 000 Kč**.

VÝNOSY

Celkové výnosy MGL v roce 2021 činily **6 700 000 Kč**, z toho **4 312 000 Kč** tvořil příspěvek zřizovatele. Hlavní skupiny výnosů představovaly již zmíněný příspěvek zřizovatele, dále pak výnosy ze sponzoringu a grantů a z čerpání fondů. MGL realizovala v hlavní činnosti v roce 2021 výnosy ze vstupného a z prodeje služeb v celkové výši **193 000 Kč** (oproti 169 000 Kč v předchozím roce). Pokles návštěvnosti o 10 % oproti roku 2020 v případě domu U Rytířů způsobilo uzavření galerie v obdobích 1. 1. – 3. 5. 2021.

Dílčí skupinu výnosů v celkové výši **1 018 000 Kč** tvoří finance získané pomocí grantů.

V roce 2021 získala městská galerie následující dotace:

Ministerstvo kultury ČR	Projekt Litomyšlský architektonický manuál	220 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR	Projekt Smetanova výt. Litomyšl	350 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR	Digitalizace sbírky MGL	45 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR	Edukační program Stálá expozice	116 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR	Příběhy z obrazů Josefa Voleského	144 000 Kč
Pardubický kraj	Projekt Smetanova výt. Litomyšl	80 000 Kč
Pardubický kraj	Digitalizace sbírky	25 000 Kč
Ministerstvo kultury ČR	Covid Cultura	38 000 Kč

Výnosy ze sponzoringu tvořily v roce 2021 částku v celkové hodnotě **250 000 Kč**.

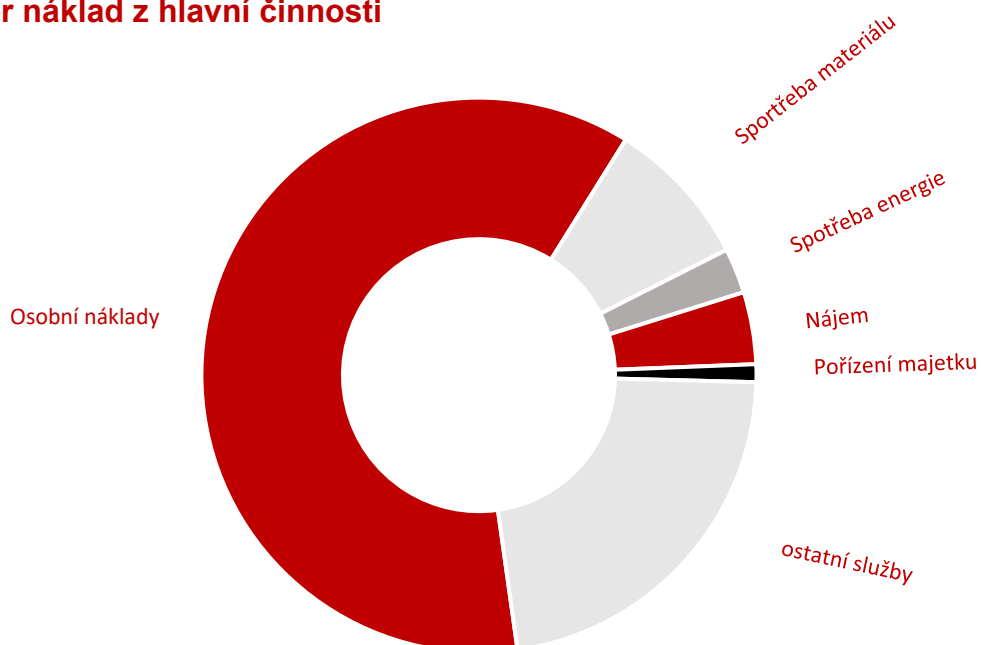
NÁKLADY

Náklady hlavní činnosti v roce 2021 dosáhly celkem **5 609 000 Kč**. Největší skupiny nákladů tvořily i nadále náklady na osobní náklady a náklady na ostatní služby.

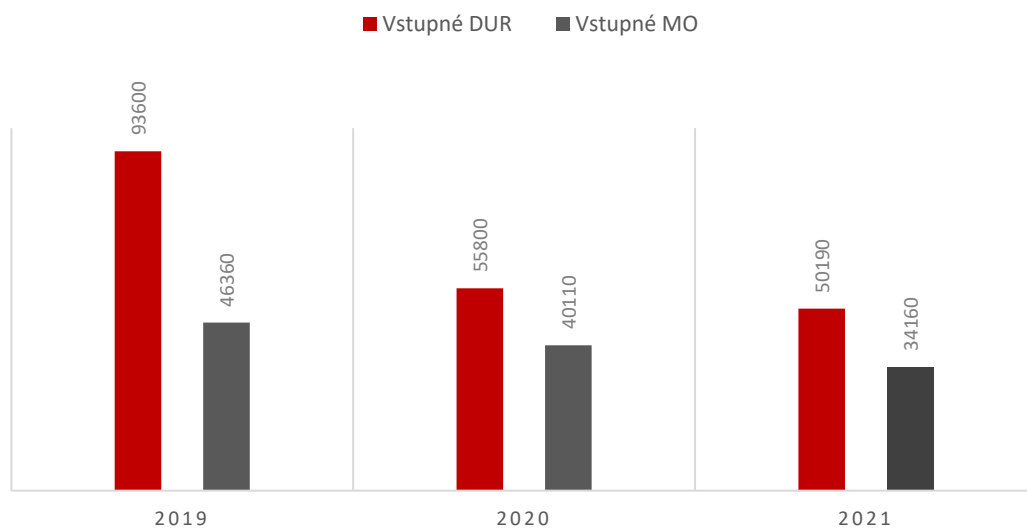
Poměr výnosů z hlavní činnosti

Poměr náklad z hlavní činnosti

Meziroční vývoj výnosů ze vstupného

Meziroční návštěvnost Městské galerie Litomyšl

